

NORRBOTTENS KOMMUNER PRESENTERAR

30-31 maj 2023
i Kiruna

Växa ELLER krympa

Kreativa lösningar på komplexa
samhällsutmaningar
- I ett Norrbotten i utveckling

Besök www.norrbottenskommuner.se
för mer information

växa ELLER krympa

Program 30 maj

11.00- **Registreringen öppnar**

Aurora Kultur & Kongress

11.30-12.45 **Lunch**

13.00-13.20 **Välkommen!**

Lokal: Dalví

Kajsa Myrberg, förbundsdirektör Norrbottens Kommuner och Helena Godotter Karlberg, moderator

13.20-14.10 **Landsbygdernas utveckling i ett urbaniserat Sverige**

Lina Bjerke, doktor i nationalekonomi vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping

Föreläsningen rör regional utveckling, dynamiken mellan städer och landsbygder. Hur skiljer sig förutsättningar för människor och näringsliv mellan olika typer av platser och hur kan vi förhålla oss till detta?

14.10-14.20 **Paus**

14.20-15.15 **Innovation som en möjlighet för att möta komplexa samhällsutmaningar**

Jonas Brändström, avdelningschef Samhällsutveckling på Sveriges Innovationsmyndighet Vinnova

Svenska samhällen kan visa hur det går att skapa goda levnadsförhållanden för alla inom de planetära gränserna. Mål kan uppnås genom att offentlig sektor, civilsamhälle, industri och akademi tillsammans skapar en hållbar framtid. Detta kräver systeminnovation som möjliggörs genom samverkan och utveckling av olika förmågor.

Niklas Sirén, avdelningschef, Tekniska verken i Kiruna, Innovationsplattform Kiruna

Presentationen utgår från "Innovationsplattform Kiruna", ett projekt via Vinnova som utvecklar nya metoder och arbetssätt för att bland annat fånga nya idéer inom stadsomvandlingen. Som en del i arbetet har Kiruna-modellen tagits fram som ett särskilt stöd i kommunens arbete med att säkerställa god service åt invånare där utveckling inom och över förvaltnings- och organisationsgränser prioriteras.

15.15-15.45 **Fika**

15.45-17.25 **Valbara seminarier**

17.25-17.45 **Summering av dagen**

Moderator Helena Godotter Karlberg

19.00- **Middag på Scandic hotel**

Program 31 maj

08.30-08.45 **Inledning i Kongressalen Dalví**

Moderator Helena Godotter Karlberg

08.45-09.45 **Har den gröna omställningen något välfärdskontrakt?**

Sverker Sörlin, professor i miljöhistoria vid Kungliga Tekniska Högskolan

Hur förhåller sig den nu aktuella "Gröna omställningen" till Norrbottens utveckling under 1900-talet? Den tidiga råvaruindustrialiseringen följdes av en lång period av statligt välfärdsengagemang, och på senare tid en smalare stat med fokus på tillväxtorter. Hur ska ansvaret för 2000-talets samhällsbygge se ut - och vem kan ta det ansvaret? Föreläsningen knyter an till Sörlins klassiska doktorsavhandling om industrialiseringen i norr, "Framtidslandet", som kommit i ny, utvidgad upplaga.

09.45-09.55 **Paus**

09.55-10.45 **Det nya framtidslandet? Samhällsomvandlingens utmaningar och möjligheter**

Rikard Eriksson, professor i ekonomisk geografi vid Umeå universitet och forskningsledare vid Centrum för regionalvetenskap

Norra Sverige utgör nu spelplatsen för rekordstora "gröna" industriinvesteringar. Medan det ger nytt hopp till många kommuner, som under lång tid präglats av befolkningsminskning, kommer presentationen beröra om och i så fall hur detta kan bidra till en samhällsomvandling för Norrland.

10.45-11.15 **Fika**

11.15-11.55 **Framtidspanel: Vad tar vi med oss och hur kan det leda utvecklingen framåt i Norrbotten?**

Dialog mellan Claes Nordmark (s), ordförande Norrbottens Kommuner och kommunalråd Boden, Lenitha Andersson Junkka, redaktionschef NSD och Kuriren, Rikard Eriksson, professor i ekonomisk historia, Umeå universitet, Carolina Heimdahl, regionchef Ung Företagsamhet (UF), Jonas Brändström, avdelningschef Samhällsutveckling Vinnova samt John Kostet, rådgivare North Sweden European Office Bryssel. Framtidspanelen leds av Helena Godotter Karlberg.

11.55-12.00 **Avslut**

12.00- **Lunch**

SKOLHACKATHON I MINECRAFT

För att skapa delaktighet i samhällsfrågor har klass 5A på Mariaskolan i Gällivare deltagit i skolhackaton och byggt ett drömsamhälle. Passa på att besöka deras utställning som finns på plats den 30 maj.

Valbara seminarier 30 maj

Seminarier 15.45-16.30

Utbildningssystemets utmaningar ställs på sin spets i Skellefteås extraordinära samhällsomvandling

Lokal: The Hiker

Ana-Maria Stridsberg Deliv, förvaltningschef Utbildning och arbetsmarknad, Skellefteå kommun.

Hur agerar man när det bästa händer? I Skellefteå kommun anpassas nu utbildningssystemet på alla nivåer för att möta behoven i det Skellefteå som snabbt växer fram. Hur tänker man smart redan från början kring kompetensförsörjning, organisation, utveckling och samverkan när man möter en samhällsomvandling som ingen annan varit med om tidigare? Hur kan vi arbeta gränsöverskridande för ett socialt hållbart samhälle? Och hur kan vi lära av varandra i norra Sverige?

Markanvändningskonflikter i Sápmi: Kan nya planeringsverktyg vara till hjälp?

Lokal: The Climber

Christina Allard, biträdande professor i rättsvetenskap, Luleå tekniska universitet samt Karin Beland Lindahl, biträdande professor i statsvetenskap, Luleå tekniska universitet och forskningsledare på Åtjte, svenskt fjäll- och samemuseum.

Med avstamp i tidigare forskning, som undersökt konflikter mellan renskötsel och mineralutvinning, berättar vi om det nya projektet 'Scaling up'. Det utforskar alternativa sätt att hantera markanvändningskonflikter på. I projektet undersöker vi om/hur nya planeringsverktyg, och en strategisk och deltagande planeringsprocess, kan hantera svårlösta markkonflikter på sätt som uppfattas som mer legitima och rättvisa av inblandade aktörer.

Värdeskapande verksamhetsutveckling

Lokal: Dalví

Anna Pegelow, Senior Strateg, Strateg, HUB för innovation och utveckling, Värmdö kommun.

Struktur och kultur i kommuner är oftast inte riggade för innovativ och värdeskapande förändring. Vi behöver aktivt arbeta för att ändra detta, givet de utmaningar vi står inför. Utifrån mer än 20 års erfarenhet av utvecklingsarbete belyser Anna utmaningarna med att driva förändring så att vi når våra mål, hanterar våra utmaningar och nyttjar potentialen som digitaliseringen ger oss. Framgångsfaktorerna finns i DIGGs vägledning för nyttorealiserings och exemplifieras och beskrivs utifrån "work in progress" i Värmdö kommun.

Seminarier 16.40-17.25

En multifunktionell mötesplats för arjeplogare i åldern 16–99 år

Lokal: The Hiker

Nina Lango, projektledare för Lärcentra som multifunktionell mötesplats, rektor för gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen samt Fredrik Westerlund, utbildnings- och kulturchef, Arjeplogs kommun.

Hur kan en liten kommun möta behovet av attraktion, inflyttning, utbildning, utveckling och arbetsmarknadens behov av kompetensförsörjning? Sveriges mest glesbefolkade kommun, Arjeplog, står inför stora utmaningar och möter dem genom att utveckla lärcentra till en multifunktionell mötesplats för näringsliv, gymnasieelever, högskolestudenter, nyanlända, vuxenstuderande, personer utanför arbetsmarknaden och alla andra nyfikna i åldern 16–99 år. Och oroa er inte, Arjeplogs ovanligt många 100-åringar är också välkomna!

Tillväxt och samtidig omsorg om de mest utsatta - en omöjlig ekvation?

Lokal: The Climber

Urban Markström, professor vid Institutionen för socialt arbete, Umeå universitet samt Magnus Bergmark, universitetslektor, Umeå universitet.

En långsiktigt hållbar planering för bostadsförsörjning och samhällsutveckling som gäller hela befolkningen kräver samverkan mellan de förvaltningar som har hand om fysisk planering och stadsbyggnad, fastighets- respektive mark- och exploateringsfrågor, och socialtjänsten, så att även utsatta gruppers behov uppmärksammas och inkluderas. I det här seminariet ges exempel på svårigheter och möjligheter i tvärsektorieell samverkan från en studie om mötet mellan stadsplanering och socialtjänst.

Youth Up North - för fler förutsättningar för unga att bidra i samhällsutvecklingen i landsbygder

Lokal: Dalví

Oliwer Karlsson, programansvarig Youth 2030 Movement samt Wille Dahl, ungdomskonsulent Bodens kommun.

Youth Up North är en treårig satsning initierad av Youth 2030 Movement, Familjen Kamprads stiftelse och Hugo Stenbecks stiftelse. Syftet är att stärka ungas inflytande och delaktighet för mer levande landsbygder där unga vill bo och ha en aktiv roll för att utveckla kommunen och bidra i samhällsutvecklingen. Projektet har genomförts 2020-2023 tillsammans med Dorotea, Arjeplog och Bodens kommun. Under det här seminariet delar vi insikter, erfarenheter och know-how för att inkludera unga.

